Bài 53. **Thực hành.** QUAN SÁT ĐỂ NHẬN BIẾT CÁC LOẠI THỨC ĂN CỦA ĐỘNG VẬT THUỶ SẢN (TÔM, CÁ) **(1 tiết)**

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC

Sau bài này, GV phải làm cho HS :

1. Phân biệt được một số thức ăn chủ yếu cho cá.

2. Phân biệt được thức ăn tự nhiên và thức ăn nhân tạo.

3. Có ý thức quan sát tỉ mỉ trong việc nhận biết các loại thức ăn.

II. NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. Cách tổ chức thực hiện

– Thực hành theo nhóm HS.

– Bài thực hành được tiến hành trong phòng học hoặc ngoài trời.

2. Những điều cần lưu ý

– Nội dung của bài là nhận biết các loại thức ăn của cá bằng kính hiển vi và quan sát thông thường. Vì vậy việc chuẩn bị đầy đủ các vật liệu (mẫu thức ăn) và dụng cụ (kính hiển vi) là rất quan trọng.

+ Kính hiển vi phải đủ số lượng và chất lượng với độ phóng đại lớn.

+ Phải có đủ các mẫu thức ăn để quan sát.

– Khi lấy mẫu nước để quan sát thức ăn trong nước, không nên lấy mẫu vào những ngày mưa to hoặc nhiệt độ của nước dưới $15^{o}C$.

III. GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC BÀI THỰC HÀNH

1. Chuẩn bị bài thực hành

1.1. Chuẩn bị nội dung

Nghiên cứu SGK và các tài liệu có liên quan.

1.2. Chuẩn bị vật liệu, dụng cụ

– Vật liệu : + Các loại hạt hoặc bột ngô, đậu tương, cám con cò...

+ Thức ăn hỗn hợp.

+ Động vật thân mềm (trai, ốc, hến...) và thực vật thuỷ sinh.

– Dụng cụ : + Kính hiển vi với độ phóng đại từ 40 đến 400 lần.

+ Vợt vớt sinh vật phù du.

+ Lọ đựng mẫu nước có thể tích 50 đến 100ml ; phiến kính, lamen...

– Tranh vẽ có liên quan.

2. Các hoạt động dạy học

***2.1. Hoạt động 1.* Giới thiệu bài thực hành**

– GV nêu mục tiêu của bài.

– Nêu nội quy giờ học.

– Phân công tổ, nhóm, sắp xếp vị trí thực hành.

– Kiểm tra kiến thức lí thuyết đã học : câu hỏi bài 52 SGK (câu 1 và 2), có thể đặt thêm câu hỏi : Ở địa phương em để nuôi cá, tôm... thường sử dụng thức ăn gì ?

***2.2. Hoạt động 2.* Tổ chức thực hành**

– GV kiểm tra sự chuẩn bị của HS : các mẫu thức ăn ngũ cốc, thức ăn hỗn hợp.

– GV phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng cá nhân, nhóm để đủ vật liệu và trình tự làm việc.

Lưu ý cho HS quan sát kính hiển vi nhiều lần để tìm được các loại thức ăn. Cho các nhóm trao đổi với nhau.

***2.3. Hoạt động 3.* Thực hiện quy trình**

Bước 1 : GV hướng dẫn và thao tác mẫu. HS quan sát tiêu bản dưới kính hiển vi theo trình tự sau :

– Quan sát tiêu bản dưới kính hiển vi :

+ Điều chỉnh kính hiển vi.

+ Lắc nhẹ lọ mẫu nước. Nhỏ 2–3 giọt nước lên phiến kính, đậy lamen lên rồi đưa lên kính hiển vi để quan sát từ 3–5 lần để tìm các loại thức ăn tự nhiên

có trong nước, ghi chép lại kết quả. Các loại thức ăn tự nhiên khác và thức ăn nhân tạo cũng phải làm nhiều lần và ghi kết quả. Nếu các mẫu thức ăn mà nhóm chuẩn bị không đủ chủng loại thì phải trao đổi giữa các nhóm.

Bước 2 : HS thực hành. GV quan sát và hướng dẫn HS thực hiện đúng thao tác và quy trình, giải đáp các loại thức ăn không có ghi trong SGK mà HS quan sát được.

***2.4. Hoạt động 4.* Đánh giá kết quả**

– HS thu dọn dụng cụ, vệ sinh dụng cụ, phòng học.

– HS tự đánh giá kết quả thực hành và đối chiếu với nhiệm vụ được giao.

– GV đánh giá kết quả theo nhóm về :

+ Sự chuẩn bị của HS.

+ Thái độ của HS.

+ Thực hiện quy trình thực hành.

– GV cho điểm 1–2 nhóm điển hình.

***2.5. Hoạt động 5.* Hướng dẫn chuẩn bị bài sau**

Nhắc nhở HS đọc trước bài 54 SGK.